

# Školník



Ročník: 5

Číslo: 2

## Otvorenie multisenzorickej terapeutick<sup>e</sup>j miestnosti SNOEZELEN

V Základnej škole pre žiakov so sluchovým postihnutím internátnej Viliama Gaňu na ulici ČSA 183/1 v Kremnici už máme svoju vlastnú **multisenzorickú terapeutickú miestnosť Snoezelen**. Od 14. januára môžu žiaci tejto školy vstupovať do



priestoru plného príjemných podnetov, ktorý ich má upokojiť, vyvolať v nich radosť, rozvíjať zmyslové vnímanie a odbúrať strach.

**Do užívania miestnosť uviedla zástupkyňa Nadácie „Dvojfarebný svet“ pani Mgr. Martina Utešená PhD.**

V niekoľkých riadkoch vám chcem predstaviť tento zrealizovaný projekt. Na zemi je bledý koberec a všade hrá príjemná hudba. Svetlo je takmer nežiadúce. Sú tam totiž dva reflektory, ktoré evokujú pocit podmorskej hladiny. Jeden projektuje na hlavnú stenu, druhý premieta v štyroch základných farbách rotujúce body. Ak dieťa leží na vyhrievanom vodnom

matraci, ktorý sa prispôsobí tvaru tela a poskytne tak bez najmenšieho tlaku neobmedzenú podporu a zapnuté sú reflektory má pocit, akoby ležalo na vodnej hladine. Svetlo sa odráža aj v bielom baldachýne, ktorý je na strope miestnosti.

Príjemnú atmosféru znásobuje zvuk bublinkového valca umiestneného v rohu miestnosti, dieťa sa môže k nemu pritulíť a cítiť jeho jemné vibrácie a aj regulovať farby a intenzitu bubliniek pomocou interaktívneho bezdrôtového ovládača, čo sa osvedčilo u zrakovo aj sluchovo postihnutých. Prijíma vibrácie celým telom a vie si predstaviť hudobný tok, prichádzajúci z CD prehrávača, kde máme na výber množstvo terapeutick<sup>e</sup>j hudby.

Okrem týchto stimulov musím spomenúť aromadifúzer a bublinkostroj, ktorý stimuluje čuch a hmat. Veľmi obľúbeným komponentom je závesné hojdacie kreslo, ktorý poskytuje silný dotykový tlak a vestibulárnu stimuláciu.



Navodzuje rôzne kinestetické pohyby, zmenu rovnováhy a tiaže, s čím majú naše viacnásobne postihnuté deti zo začiatku problém, ale v konečnom dôsledku to majú veľmi radi.

Ďalšou súčasťou vybavenia miestnosti je polohovací vak, ktorý zabezpečuje oporu hlavy a trupu, dieťaťa môže manipulovať s optickými vláknami, ktoré kontinuálne menia farbu.



Na stene sú pripevnené didaktické pomôcky na jemnú motoriku ako dom a palma, v priestore na zemi je motorický stolík.

Metóda Snoezelen takto prináša do škôl pre zdravotne znevýhodnených nové možnosti. Tu je akoby všetko dovolené. Dieťa si vyberá podnety, ktoré mu robia dobre a pôsobia naňho pozitívne. V bežnom prostredí sa deti takýchto zmien boja. V miestnosti sú len dve farby - biela a čierna. Biela miestnosť je na upokojenie, čierna je na rozvoj zrakového vnímania.

Miestnosť Snoezelen sa buduje celá v jednej alebo v druhej farbe. Naša škola dve miestnosti nemá, alternatívne prostredie však

dosiahneme za pár sekúnd žalúziami a závesmi na stenách.

Terapiu bude viesť špeciálny pedagóg a školský psychológ.

Chcem poďakovať všetkým hosťom, ktorí sa zúčastnili otvorenia, menovite pani riaditeľke školy Mgr. Jánoškovej, pani zástupkyni školy Mgr. Pulišovej, školskej psychologičke Mgr. Filipovej, pani riaditeľke SCŠPP doc. Mgr. Schmidtovej, PhD., psychologičke SCŠPP Mgr. Schwarzovej, riaditeľovi DeD Maurícius Mgr. Šumichrastovi, sociálnej pracovníčke DeD Mgr. Slažákovej, rodičom detí Dávidka Bučeka, Dominika Šalgu, vychovávateľom Dominiky Heldesovej, vedúcemu školského internátu PaedDr. Bartošíkovi a ostatným mojím kolegom.

Touto cestou ďakujem hlavnému sponzorovi Nadácie „Dvojfarebný svet“ Mgr. Utešenej PhD, ktorá celý projekt finančne zastrešila.

Ďalšími sponzormi, ktorí prispeli finančným darom sú ELBA a.s. Kremnica v zastúpení Ing. Hricom a Nadácie ZSNP a SLOVALCO v Žiari nad Hronom v zastúpení Ing. Sukopovou. Potešilo nás, že výrobné podniky nášho mesta a okresu podporujú projekty zamerané na pomoc deťom so zdravotným znevýhodnením.

*Drahuška Miklošovičová*

## Aj rozdielne posunkujúce ruky môžu posunkovať jednotný rytmus... empatie a srdca



24. február 2013 – 3. marec 2013,  
Medzinárodná výmena študentov so  
sluchovým postihnutím z Rumunska,  
Francúzska, Maďarska, Poľska, Fínska  
a Slovenska. Hostujúca krajina :  
Slovenská republika, zastúpená OZ  
KREMKO Kremnica.

Stretnutie sa uskutočnilo vďaka  
Európskej komisii a Inštitútu mládeže  
Slovenska - Iuventa, ktorý podporil  
projekt s názvom Krásna a zdravá  
Európa v rámci Programu Youth in  
action/Program Mládež v akcii/ - Akcia  
1.1. Výmena mládeže.

Nedeľné popoludnie, popoludnie  
našich skrytých predstáv a toľkokrát  
predstavovaných spoločných  
očakávaní. Posledné špagáty strihané



na mieru a  
papierové  
ruky  
povešané na  
nich. So  
zvedavosťou  
u sme  
pozerali  
cez okno  
času  
posledný  
ch minút  
prichádz  
ajúceho  
týždňa.



Privítanie a úsmevom oteplené dlane  
pri nesmelom podávaní rúk.  
Nepočujúci vystreli iba dľaň a kývli  
hlavou na pozdrav. Predsa únavná  
cesta trochu pritlačila ich kútiky úst.  
Možno trochu. A možno hanblivosť a  
počiatočné obavy z niekoho, niečoho  
doposiaľ nepoznaného.

Večer sme sa všetci stretli v  
spoločenskej miestnosti, ktorá bola  
poverená veľmi dôležitou úlohou:  
spájaním, vysvetľovaním, zábavou,  
smiechom, porozumením a  
vzájomných chápaním.

A práve preto bola miestnosť  
preplnená prvkami ľudskosti,  
prostredníctvom ktorej aj rozdielne





## ORGANIZOVALI SME



posunkujúce ruky, môžu posunkovať jeden rytmus...empatie a srdca.

Prvý večer bol ustráchaný. Hanblivý a možno trochu únavný, po únavnej ceste. Bol však večerom prvého kontaktu. Kontaktu, kedy zaregistrujeme „toho druhého“, a spontánne sa v nás vytvára prvá myšlienka, vnútorný pocit, či dojem.

Prvý večer, otvárací večer pre naše uši, oči, ústa, ruky a srdcia, ktoré sa týmto večerom prepínali do permanentného, aktívneho režimu na celý týždeň.

Keď je človek vhozený do vody, alebo vyhodený do vzduchu, musí sa čo najrýchlejšie naučiť plávať, alebo lietať. V inom prípade klesá tak či tak.



Cez naše spoločne prežívané dni sme sa práve tomuto učili a naučili. A nielen tomu, ako chrániť a zachrániť len samých seba. Naučili sme sa plávať a lietať a zároveň sme sa naučili chrániť a zachraňovať druhých. Naučili sme sa navzájom si pomáhať, počúvať srdcom a rozprávať rukami o tom, čo srdce prežíva. Hľadať spoločné gestá, mimiku a časť posunkov. Štyridsať párov rozprávajúcích rúk postupne gumovalo rozdiely a nachádzalo si spoločne svoje jedinečné bezbariérové cesty.



Cesty, kde posunky sa opisujú obrazom a jazyk zostáva za zubami. Veľká škola pre nás počujúcich. Vkladaj svoje srdce do vyjadrení a jazyk nechávať z času na čas oddychovať.

A tak z nášho Babylonu, zmiešaných národností a posunkov sa postupne vytvárala pestrofarebná mozaika, do ktorej bol vložený kúsok každého jedného z nás.

Cez nesmelé aktivity na zoznámenie sme sa posúvali do skutočného spoznávania sa v reálnych situáciách.

## ORGANIZOVALI SME

127 kamenných schodov Kremnického zámku sme museli „vykráčať“, ruka silnejšieho v ruke slabšieho, aby sme si uvedomili, že v niektorých chvíľkach, dokážeme byť oveľa pevnejšími a nebojácnejšími, ako si vo svojich myšlienkach, veľakrát o sebe myslíme.

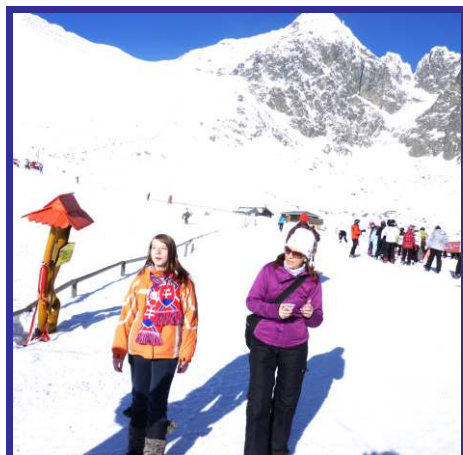
Museli sme vystúpiť do 2633 metrovej výšky, aby sme sa mohli nadchnúť nekončiacou nádherou prírodou, pokoriť sa a skloniť pred jej dokonalosťou.

168 metrová hĺbka Belianskej jaskyne nás učila úcte. Úcte k tomu, čo sme videli a úcte k ľuďom s ktorými sme kráčali.

Pošmyknutia, strach či neistotu sme si preliepali zaliepali a liečili navzájom....zovretím dlaní, posunkom zovretej dlane, búchajúcej si o bradu (= dávaj si na seba pozor) a úsmevom.

Neboli sme každý sám za seba, a sám. Boli sme každý za niekoho iného, a s niekým iným.

Spoločne sme prechádzali, stúpali a klesali. Smiali, povzbudzovali, držali ruky, či držali palce.



Náš Nepočujúci týždeň, počujúcich srdc, bol nádherným medzinárodným stavaním širokého mostu, po ktorom pri rozlúčke hrdo kráčala láska, spolupatričnosť, pokoj a empatia.

*Kristínka Brnčová*



## Stretnutie Junior HIPEN

V dňoch od 25.2.2013 do 3.3.2013 sa v Kremnici uskutočnilo medzinárodné stretnutie Junior Hipen. V rámci programu Junior Hipen sa uskutočňujú výmenné pobyty žiakov a mládeže Európy so sluchovým postihnutím, vzájomného spoznávania kultúry, histórie vzdelávania, rozširovania komunikačných zručností v Anglickom jazyku. Zúčastnené krajiny si majú možnosť porovnávať posunkový jazyk a zvyšovať kompetencie sluchovo postihnutých mladých.

Ústredným mottom programu je „patríme do jednej Európy“. Základná škola pre žiakov so sluchovým postihnutím internátna v Kremnici je členom medzinárodnej organizácie HIPEN, v rámci ktorého sa podieľa na riešení projektových úloh z oblasti starostlivosti.

Na programe sa zúčastnili krajiny z Európy: Fínsko, Maďarsko,



Francúzsko, Poľsko, Rumunsko a Slovensko. Každá krajina sa prezetovala krátkym programom, kde ukázali svoje Veľkonočné zvyky



a tradície. Program bol doplnený o ľudové tance a hry. Slovensko v zastúpení detí z dramatického krúžku, t.j. žiakov našej školy a detí z Detského domova Maurícius sa predstavilo divadelným predstavením Ľudové tance a hry. Išlo o krátke predstavenie, kde deti prezetovali svoje kultúrne dedičstvo. Tiež predviedli zvyky Veľkej noci. Chlapci šibali korbáčom a dievčatá rozdávali vajíčka. Stretnutie dopadlo veľmi dobre. Deti, ale aj mi ostatní sme mali z toho veľký zážitok.

O príjemné spestrenie týždňa sa

nám postarali sokoliari, ktorí vystúpili v piatok. Cvičiteľ a zároveň riaditeľ Základnej školy v Štiavnických Baniach a traja jeho žiaci nám predstavili sokola. Porozprávali deťom akú má šírku krídel, koľko váži, aký má ostrý zobák a odkiaľ pochádza. Na Základnej škole v Štiavnických Baniach je súčasťou vyučovania skoliarstvo a aj jazdectvo. Deti majú možnosť dozvedieť sa o sokoliarstve, poľovníctve, vidieť výcvik dravcov na lov, rehabilitáciu poranených dravcov a ich vypúšťanie do voľnej prírody.

Po úvodných informáciách vedúceho skupiny sokoliarov, sokol ukázal našim deťom, čo všetko sa naučil. Do ukážky letov sokola zapojil sokoliar aj naše deti. Deti si ľahli vedľa seba a sokol lietal tesne pri nich. Bola to zaujímavá skúsenosť.



Niektorí sa aj báli.

Neskôr si deti mohli sokola podržať v ruke a pohladať ho. Bol to pre



nich veľký a silný zážitok.

Počas celého týždňa sme zažili veľa zábavy a veľa príjemných chvíľ. Prispeli k tomu aj hry, ktorých sa zúčastnili všetky prítomné krajiny. Napríklad sme vytvorili šesť skupín podľa krajiny: Fínsko, Maďarsko, Francúzsko, Poľsko, Rumunsko a Slovensko. Každá skupina dostala špajdle, špáratka a chrumky. Pomocou nich sme mali vytvoriť zaujímavosť danej krajiny. Nazvali sme si to torta Európy. Inšpiratívne bolo tiež zúčastniť sa hier, ktoré zvolila daná krajina.

Na záver musím povedať, že celé stretnutie dopadlo veľmi dobre. Získali sme mnoho zaujímavých skúseností a poznatkov, ktoré sa nedajú naučiť. A už teraz sa všetci tešíme na ďalšie stretnutie.

Romanka Ridzoňová





## Psychoterapia, socioterapia a dieťa

Na našej škole sa uskutočnil 4. ročník seminára Psychoterapia, socioterapia a dieťa, ktorý organizuje naša poradňa (CŠPP) v spolupráci s Inštitútom psychoterapie a socioterapie (IPS).



2.4. sa stretli špeciálni pedagógovia, učitelia, psychológovia a vychovávateľa, aby sa niečo nové dozvedeli, mohli spolu diskutovať a vymieňať si skúsenosti z práce s deťmi v školách, poradniach alebo detských domovoch.

Dopoludňajšia časť bola venovaná prednáškam, poobede sme sa rozdelili do menších skupín a pracovali formou workshopov.

Teoretickú časť som otvorila ja s prednáškou Zvládanie konfliktov a agresívneho

správania v školskom prostredí. Ponúkla som kolegom svoje názory na to, ako prežíva konflikt dieťa, ako ho prežívam ja a ako môže dospelý konfliktnú situáciu upokojiť. Snažila som sa ich inšpirovať v práci na sebe, ako pracovať na svojom podiele pri vzniku konfliktu a tiež som ponúkla praktické rady, ako sa zachovať v kriticknej situácii.

Po mne prezentovala svoju prácu Ing. Ingrid Kosová, ktorá hovorila o problematike vzdelávania rómskych žiakov. Priblížila nám situáciu dieťaťa, jeho pohľad na svet, s akými skúsenosťami a prežívaním vstupuje do školy. Prednáška bola doplnená



zaujímavými informáciami z rôznych výskumov, no najzaujímavejšie bolo počúvať jej osobné skúsenosti, keďže sama je Rómka.

Dopoludnie zakončil PhDr. Ľudovít Dobšovič, ktorý rozprával o zaujímavom využití supervízie vo vzdelávaní zamestnancov detských domovov. Pri supervízii neprináša lektor svoje poznatky čo a ako máte robiť. Aktívny je vychovávateľ, ktorý si prináša svoj „prípád“ – dieťa, s ktorým sa mu v práci nedarí. Ostatní kolegovia mu poskytujú spätnú väzbu, ponúkajú svoje videnie jeho vzťahu s dieťaťom alebo ho upozornia na interakcie, ktoré môžu prispievať k problému.

Poobede niektorí pokračovali v téme Montessori pedagogika na workshope, kde sa bližšie zoznámili s metodikou a postupmi. Diskutovalo sa o vzdelávaní a výchove detí v MŠ. Tí ktorí mali záujem, sa venovali INPP. INPP je metóda práce zameraná na podporu dozrievania a zlepšenia funkčnosti



centrálneho nervového systému. Pomocou jednoduchého denného cvičenia vieme pomôcť deťom, ktoré trpia rôznymi ťažkosťami v škole. Účastníci tretej skupiny mali príležitosť „stretnúť“ sa na Encounterovej \* skupine. Diskusia bola živá a ako to pri takýchto skupinách býva, niekedy sme sa „stretli“ inokedy nie.

Teším sa, že sme zase raz mohli odprezentovať našu školu, našu prácu a pekné priestory. Dúfam, že o rok sa znovu niečo nové dozvieme.

Vierka Filipová

\*z anglického encounter – stretnúť sa, porozumieť si



# Deň TANCA

Dňa 27.

marca 2013

sa žiaci našej školy zúčastnili akcie, ktorá sa konala v

Banskej Štiavnici –

**Deň tanca.** Súťažilo sa

v troch kategóriách:

mladší žiaci, starší žiaci a

žiaci nad 15 rokov.

Naši žiaci vystúpili s

reografiou **ANJELI, BOŽSKÁ**

**KOMÉDIA a HIP-HOP** a získali

takéto umiestnia:

**HIP-HOP – kde súťažil žiak**

**Pešta a žiačka Toráčová – zlaté**

**pásmo** s postupom do krajského kola.

cho

## BOŽSKÁ KOMÉDIA

– **strieborné pásmo.** V prestavení vystúpili žiačky: Nikola Knappová, Rebeka Pusztaiová, Anna Gašparová, Zuzana Janová.

**ANJELI – boli ocenení**

**bronzovým pásmom.** V

predstavení vystupovali títo žiaci:

Nikola Knappová, Marek Ryba,

Peter Petrán, Michael Šarkózi,

Samuel Rolko, David Kmeť,

Elizabeth Daubnerová, Alexandra

Hollerová.



Deniska  
Šebeňová

## Bratislavské zápolenie našich hláv

Načo boli naši žiaci v Bratislave v dňoch 11.4 - 13.4. Veď práve začalo dobré počasie a oni miesto toho aby šantili vonku sa ponáhľajú do Bratislavy..... Boli si zmerať

sily v jazykových zručnostiach a matematike so žiakmi so sluchovým postihnutím z celého Slovenska, Čiech, Moravy a Poľska.

Súťaž to nebola ľahká a konkurencia silná. Najprv si zmerali sily v **slovenskom jazyku**. Dôležité bolo pochopiť text a následne pracovať s textom. Niekomu to šlo ľahšie, niekomu horšie, ale nikto sa nevzdával a pracoval ako vládca.

Potom nasledovala súťaž z **matematiky**. Tiež sa súťažiaci riadne zapotili. Úlohy pre nich vypracovala pani učiteľka z Čiech z Hradca Kráľove.

Po náročných testoch nasledoval oddych, ale neležali sme. Žiaci sa zoznámili s históriou Bratislavy a navštívili sme Bratislavský hrad. Učitelia boli prijatí v Prezidentskom paláci pani Gašparovičovou. Pani Gašparovičová pomáha sluchovo postihnutým žiakom a bola veľmi



rada, že žiaci sa stretávajú nielen pri športe a zábave, ale aj pri vedomostných súťažiach. Po stretnutí s pani Gašparovičovou nám ukázali aj časť prezidentského paláca. Bol to

pre nás veľký zážitok.

Po prechádzke v meste nasledovalo vyhodnotenie súťaže, každý čakal ako dopadol v silnej konkurencii. Ani my sme neobišli naprázdno. **Náš Marek Piš sa stal hviezdou 8. ročníka.**

Vyhral 1. miesto v Medzinárodnej aj v Slovenskej súťaži v matematike.

Nezaostal ani v jazykových zručnostiach, získal 3. miesto v Slovenskej súťaži. Miško Piš sa nedal zahanbiť svojim bratom a aj keď na podobnej súťaži nebol získal 2. miesto v Slovenskej súťaži v matematike. Aj ostatní súťažiaci sa snažili. Nezískali oceňované miesta, ale získali skúsenosti a nové vedomosti, ktoré môžu využiť v ďalších rokoch.

Tešíme sa na ďalší ročník, na našich kamarátov, na ďalšie spoznávanie sa a získavanie nových vedomostí.

Mirka Mošková